

*Geçmiş Zaman
Olur ki Hatıralar
Ömre Değer;*
**HASAN
HÜSEYİN
TÜRKOĞLU**

Ölüm bu ne bir dakika
geç ne de bir dakika
erken, vakit geldiğinde
bu dünyadan
göçüyordu insan.

İbrahim ÇENET
Toroslar Kaymakamı

Kaymakam Adayı iken, merkez kurslarını aldığımız ve konakladığımız Libya Caddesinde bulunan İçişleri Bakanlığı Eğitim Dairesi Başkanlığı günlerinde biraz da geçen haftaların verdiği alışkanlıkla yine bir akşamüzeri ortak kullandığımız salona inip yakın dostluk kurduğumuz kimi dönem arkadaşlarımızla yeri geldiğinde Çukurova'nın yöresel ağızlarını cömertçe sarf ettiğimiz bu mekanda televizyondan haber izleyen, bunu yaparken istifini

pek bozmayan, bazen bıyık altından harala gürele hata yapma kotasını hızlıca dolduran bize gülümseyen genç ağabeyimizin kim olabileceğini o anda merak etmesek de naif tavırlarıyla bizleri o gece gözlemlediğini ileriki kurs günlerimizde (Anadolu'dan Eğitim Dairesi Başkanlığı'na) bizlerden sorumlu Şube müdürü olarak yenilerde atanan Hasan Hüseyin Türkoğlu ağabeyimiz olduğunu öğrendiğimizde epey bir mahcup olmuştuk. Gerçi sonra ders

çıkardığımız müddetçe yaptığımız hatalara hep engin sabrı ve tamir edici insani kişiliğini de hiçbirimizden esirgemedi Hasan Ağabey. Belki de Anadolu tabiriyle çocukla çocuk, gençle genç, yaşlıyla yaşlı olabilmesi onu hepimize yakın hissettirirdi. Ne yaparsa yapsın iyi bir takım oyuncusunun bütün özelliklerini taşırdı. Hatta Nüfus Vatandaşlık İşlerinin bahçesindeki halı sahaya her hafta salı günleri gittiğimiz tansiyonu yüksek maçlardan birinde hep daha kıdemli ağabeylerimize pas atma telaşı olunca *'İbrahim gönlümce bir şut bile atamadım kaleye'* diye dönüş yolculuğunda maç kritiği yaparken ekibin parçası olmanın tek başına istediğini yapmanın önünde geldiğini göstermişti. Şimdilerde Erzurum Valisi Okay Memiş, Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü Daire Başkanı Abdullah Öztürk, Ağrı eski Valisi Mehmet Çetin büyüklerimiz maçlara düzenli olarak gelirler, ayrıca gerçekten çok da iyi futbol oynarlardı. (Onların futbol maharetlerini gördüğümde iyi kaymakam olmak için demek ki iyi de futbol oynamak gerektiğini bile düşünmüştüm o vakitler.)

ODTÜ'de dört aylık yabancı dil kursuyla Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğindeki Kamu Diploması Kurslarına o mavi Opel Vektra aracıyla neredeyse çoğunda birlikte Bakanlığa dönüşlerimizde Hasan Hüseyin Türkoğlu Ağabeyimizi yakından tanıma ve onun mesleki ustalığından istifade etme fırsatını da böylece yakalamıştım. Hasan Ağabey bir şey öğretirken bizlere muhakkak onun felsefesini de anekdotlar anlatarak verir, adeta soyut bilgiyi zihinlerimizde örnek olaylarla ete kemiğe büründürürdü. Biz tabi ki aramızda kıdem ve

yaş farkı da olduğundan saygıda kusur etmemeye gayret ederken, Hasan Ağabey'e insan doğal, içten gelen derin bir hürmet gösterir, hatta yakın dönem arkadaşlarıyla yan yana geldiklerinde sohbetleri doyumsuz fıkra gibi şakalarla ortamda bulunanları gülmekten kırar geçirirdi. Eğer bir de karşısında kendisi gibi Akdeniz Bölgesinin bir evladı olan Abdullah Öztürk ağabey varsa ilk kaymakam adaylık günlerine gidiverirler, görev yaptıkları diyelim ki onun Eskişehir'in Han ilçesi Kaymakam Vekilliğinde telefonla konuşturlarken lojmanın önünden geçen bir inek sürüsü muhabbetleri retoriği ve kullandıkları mizah dili böylece farklı bir evreye geçer, *'Abdullah o kimdi koca koca yaş cevizleri dalında gördüğünde onları erik sanıp da ısırın'* diye sorduğunda dönem arkadaşlığının sadece sayılardan ibaret olmadığını anlardık. *'İbrahim, zaman gelecek taşrada görev yaparken, on yıl on beş yıl bir daha birbirinizi görmeyeceğiniz dönem arkadaşlarınız olacak, dönem arkadaşlarınız rakibiniz değil, ilerde tutunacağınız dalınız olacak, bu günlerinizin kıymetini bilin'* diyerek bir defasında dönem bilincinin altını bizlere de çizmişti.

Hukukta bir mer'i, cari hukuk yani 'olan hukuk'; bir de doğal yani 'olması gereken hukuk' ayrımı öğretilir hukuk fakültelerinde. Hukuk hep bir devinim içinde olduğundan ide'si ideali, amacı olan adaleti gerçekleştirmeyi hedeflediğinden bu iki çizgi arasındaki denge farkı da elbette normaldir. İşte, Hasan Hüseyin Ağabey, önümüze bir yönetsel durum, eylem veya işlem geldiğinde muhakkak buna uygulanmakta olan cari idari tutumu öğretirken, olması gerekenin

Anadolu insanının
kadirşinaslığı ve
mülki idareciliğin
gönül zenginliğini
bir Yunus Emre, bir
Mevlâna mayasıyla
mayalandığını
söylemek Hasan
Ağabey için şüphesiz
yanlış olmazdı.

de altını çizerek yetiştirdiği genç kaymakam adaylarını teknisyen birer idari uygulayıcı olarak değil, ama daha çok da 'mimar bir idareci' olarak memurları yönetmenin yanında şehri ve olayları da yönetmeyi öğreten güçlü bir yönü vardı. Rahlesinden geçen biri için de kuvvetle muhtemel onu unutulmaz ve çok değerli kılan çok önemli özelliği de buydu, (haddim olmayarak) kanaatimce.

Ankara günleri hepimiz için çabuk geçti gerçekten, kurslardı, vekaletti, yurtdışı günleriydi derken her birimiz Anadolu'nun mümbit topraklarına serpiştirilen tohumlar olarak tez elden atıldığımızda seneler de birbirini kovaladı. Her gittiğimiz yerde biraz daha pişen bizleri Ankara ziyaretlerimizde kapısını sonuna kadar hepimize açtı. Şimdilerde İğdır Valimiz Engin Sarıbrahim'in bir defasında Hasan Ağabey'e *'abi, biz senin yanına gelirken bu kapının bize açık olduğunu bilerek geliyoruz ya! Bu bizlere yetiyor, Allah razı olsun'* dediğini dün gibi hatırlıyorum. Personel Daire Başkanlığı döneminde Hasan Ağabey'in nüktedan kişiliğinin bir tezahürü olarak 4.

Sınıf ilçe kaymakamlığı görevini o sene tamamlamakta olan aynı ilde birlikte çalıştığımız bir ağabeyimizin tesadüf ettiğim üzere Ankara Kazan olan talebini Hasan Ağabey duyduğunda gülümseyerek *'İbrahim, sen ona söyle Kazan'a gittiğini duydum abi de'* dediğinde Ankara civarı olan bu talebini bir harf değişikliğiyle yerine getirdiğini yine daha sonra kararnamede 'Kaman' olduğunda Hasan Ağabey'in bir yönüyle de inceliklerin adamı olduğunu anlamıştım.

Osmaniye şehrimize siyaset günlerine ilk adım attığı o günlerde muhakkak yaptığı her işi büyük küçük demeden çevresine danıştığı karşılıklı bir konuşmada *'ağabey sen şu anda oto yolda saatte yüz yirmi km. hızla bürokraside hedefine giden herkesin gıpta ettiği birisin, politikaya adım attığında bu önüne ne çıkacağı belli olmayan toprak ham bir yolda safariden farksız olur'* fikir beyanında bulunduğumda Hasan Ağabey politikaya giriş kararını çoktan vermişti. Gerçekten onu tanıyan herkes Hasan Ağabey'in kıymetli bir değer olduğunu kabul eder, *'Allah işini rast getirsin tam Anadolu çocuğu'* diye kendisinin bulunmadığı ortamlarda bile ona toz kondurmazlardı. Bir keresinde o günlerde hastanede günübirlik ziyaretine gittiğimiz rahmetli babası Ökkeş Amca'nın yanından ayrılırken, *'İbrahim benim babam Osmaniye küçük sanayide tenekeciydi, her işini aceleyle yaptığından babama 'Hemen Ökkeş' derlerdi'* diye anlattığında Hasan Ağabey'in de kişiliğinin önemli parçası aceleciliğinin aileden genetik bir özellik olduğu ortaya çıkıyordu.

Gerek parlamenterlik döneminde gerekse aldığı bürokratik görev-

lerde odasının kapısı herkese açık olan Hasan Ağabey'in bir bakmışsınız Tunceli Nazımiye Kaymakamlığı görevinden tanıdığı veya ilk kez kapısını çalan bir hemşerisi yanına geldiğinde iş talebini geri çevirmez elinden gelen yardımda bulunurdu. Hatta bazı kereler farklı görüşten bile olsa etrafındakiler şaşkınlık gösterince *'Anadolu zor bir yerdir, ben de biliyorum farklı görüşten olduğunu ama bizler kaymakamlıktan gelen adamlarız, kapımız herkese açıktır'*, diyerek Anadolu insanının kadirşinaslığı ve mülki idareciliğin gönül zenginliğini bir Yunus Emre, bir Mevlâna mayasıyla mayalandığını söylemek Hasan Ağabey için şüphesiz yanlış olmazdı. Eğitim Dairesi Şube müdürlüğünden bakanlığın merkez karargahına geçerken, tüm personelin kapıya uğurlama için geldiğinde içlerinde ağlayanlar olduğunda eliyle omuzlarını tutarak onları teskin ettiğine de şahit olmuştum. Gönül ferahlığı veren ender özellikleri olan Hasan Ağabey olur da size olumsuz bir fikir bile beyan etse bunu karşısındaki kırılmadan doğal bir sevecenlikle söylemeyi bilirdi. Bir yerde bizi aşan bir mesele olsa ilk aradığımız, fikrini sorduğumuz Hasan Ağabey kısa ömrüne çok şeyler sığdırabilmeyi de başarmıştı. O meşum hastalığı bir check-up sırasında ortaya çıktığında moralini hiç bozmadı. Kendisini en son Osmaniye'de Şükrü Baba Restoranda eşi hanım efendiyle yemek yerlerken gördüğümde kızının düğün hazırlıklarını yapıyordu. Son derece mutluymuş. O nüktedan tavırlarıyla *'İbrahim daha bir on sene Osmaniye Siyasetinde önüme çıkmak yok gardaş ona göre'* diye espri yaptığında hiçbir makamın ve mevkiinin onun yerini tutmayacağını bildiğimden

oradakilerle içimiz burkulmuş, hürmetlerimizi sunmuştuk.

Ölüm bu ne bir dakika geç ne de bir dakika erken, vakit geldiğinde bu dünyadan göçüyordu insan. Acı haberi aldığımızda Kastamonu'dan Osmaniye'ye geçtiğimde uzaktan ve yakından gelen sayısız dostları vardı, cenazesinde. Kaymakam adaylığı günlerimden birçok meslek büyüğümüz, civar illerin valileri, kaymakamları, Osmaniye'de yediden yetmişe her kesimden insan adeta mahşeri bir kalabalık yaparak son yolculuğunda Hasan Hüseyin Türkoğlu ağabeyimizi uğurluyor, *'iyi bilirdik Ya Rab, sen rahmetini esirgeme bu kulundan'* dercesine toplanmış göz yaş dö-küyordu(k). Gerçekten Hasan Ağabey partiler üstü sevilen bir miras bırakmıştı arkasında. Nitekim, son dönemde kurucusu olarak bir başka partinin saflarına geçse de bir vefa adamı Hasan Ağabey'i bu vedasında Osmaniye Şehrimizin medar-ı iftiharını MHP Genel Başkanı Dr. Devlet Bahçeli Beyefendi de Ankara'da Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılan törenine bizzat katılarak hakkını teslim etmiş, onu yalnız bırakmayarak vefasını göstermişti. İdareciliğin kitabı yoktur derler ama elektriğin bile daha köylere girmediği yetmişli yıllarda Anadolu'nun ücra köşelerinde etrafını ışıtan idare lambaları gibi hep çevresini aydınlatan biri olarak doğuştan idareci Hasan Ağabey'i vefatının ikinci yıldönümünde rahmetle anıyor; yazımı onun sözleriyle tamamlıyorum: *'Her kim elindeki gücü iyilik için kullanırsa cennet burada kurulur orada (ebedi alemde) devam eder'-* Hasan Hüseyin Türkoğlu. Mekânı cennet olsun.